

DEN NORSKE KIRKE
Botne prestegjeld
Holmestrand menighetsråd

dok 885

200606109	01.12.06
ki-SDI	

Holmestrand, 29.11.2006

Kultur- og kirkedepartementet
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

NOU 2006: Staten og den norske kirke – høring

Vedlagt oversendes høringsuttalelsen til NOU 2006: Staten og Den norske kirke. Uttalelsen er enstemmig.

Vil i oversendelsesbrevet beklage Kirkerådets framgangsmåte med å "avkorte høringen".
Dermed ødela de en god prosess lokalt. Ved å gå ut med sin beslutning påvirket de utilbørlig høringsinstansene i arbeidsprosessen.

For Holmestrand menighetsråd

Edel M. Haukeland
Edel M. Haukeland
leder

Vedlegg

Adresse:
Edel Haukeland, leder
Roveveien 4
3080 Holmestrand

Telefon:
33 05 05 21

E-mailadresse:
edel-marie@haukeland.org

DEN NORSKE KIRKE

Botne prestegjeld

Holmestrand menighetsråd

Høringsuttalelse om NOU: 2006:2 Staten og Den norske kirke.

Innledning

Vi finner det vanskelig at så store og omfattende spørsmål kan finne sitt svar i 8 avkryssningspunkter. Vi velger derfor å reflektere litt rundt hvert punkt. Vi synes også definisjonene på *statskirke* og *folkekirke* er uklare, derfor blir bl a avkryssingen gal. Hmrr vil eksempelvis videreutvikle statskirken til noe mer demokratisk og dynamisk enn hva den er i dag, men det betyr ikke nødvendigvis at vi vil kryss for at statskirken bør fortsette. Det virker for statisk.

Det trengs nytenkning og nyordninger i Dnk. Demokratiet må styrkes, men Den norske kirke må fortsatt være en åpen, inkluderende og landsdekkende folkekirke. Den har vært med på å prege det norske samfunn gjennom hundreder av år. 'Oppløses' statskirken/folkekirken vil det etter vår mening raskt kunne bli inndelinger i ulike foreningskirke, og mange vil miste sin *tilhørighet*. Med den lange tradisjon som Dnk har i vårt land, må vi også ha respekt for – og ivareta – den "tause medlemsmassen" som ikke har noen direkte talsperson i denne debatten, men som har brukt kirken i livets høytidsstunder, i sin private glede og sorg, men som ikke trer fram som noen 'kirkegjengere'. Så, hva med alle de "fjerne deltakerne" som gjennom generasjoner har brukt kirken, og som hvis du spør, vil bekjenne en *tilhørighet*.

Et uhyre viktig punkt i den framtidige kirkeordningen vil være styringsstrukturen. Som det fremstår i dag er det forvirrende både på arbeidsgiversiden og på styringssiden. Rådsstrukturen må avvikles og den enkelte menighet – eller prestegjeld – bør ikke ha råd men *styre* med et klart definert mandat.

1. *Tros- og livssynspolitikken*

Revisjonen må bidra til å styrke kirkens muligheter til å fungere som en åpen, inkluderende og landsdekkende folkekirke med en demokratisk forankret styringsstruktur. Det må fremmes en tros- og livssynspolitikk, til beste for alle tros- og livssyn. Den må bl a bygge på kristne og humanistiske verdier, menneskerettighetene og opprettholde prinsippet om tros- og livssynsfrihet.

2. *Den norske kirke som statskirke*

Statskirken /folkekirken bør opprettholdes, (men det er likevel umulig å krysse av på "bør fortsette", med de forbehold som allerede er nevnt). Det er fare for at kirken ikke kan fortsette som en åpen, inkluderende og landsomfattende folkekirke hvis den blir fristilt fra staten. Den vil da lett kunne splittes opp i flere frimenigheter som gir liten *tilhørighet* for det mer passive statskirkemedlem. Det statlige kirkestyret (Kongen i kirkestatsråd) bør ikke avvikles før en har en mer demokratisk valgordning (mer enn 3% valgdeltakelse) og noe bedre enn den smale rekrutteringen som ligger i Kirkemøtet.

3. *I hvilken lov bør Dnk være forankret?*

Dnk bør fortsatt være forankret i *grunnloven*, men det må gjøres forandring i flere av §§ som vil sikre prinsippet om likebehandling av alle tros- og livssynssamfunn. Når vi ønsker en fortsatt forankring i grunnloven, betyr det bl a at det enkelte Storting ikke så raskt kan gjøre endringer i lovverket. Det gir en langsiktig stabilitet i rammevilkårene og

vil dessuten ha en symbolverdi. Men en forankringen i Grunnloven vil måtte avstedkomme flere forandringer i lovteksten slik den foreligger i dag.

4. Finansiering

Holmestrand mr ønsker en offentlig finansiering uten medlemsavgift.

Ressurssituasjonen for kirken i mange deler av landet er sårbar. Både kirkebygg og gravferdsordningen bør sikres med offentlige midler, likeledes prestelønninger. Vi er skeptiske til medlemsavgift da dette er med på å skyve kirken mot en sekterisk kirke som ikke vil omfatte de overordnede prinsippene med åpen, inkluderende og landsdekkende.

5. Valgordning og demokrati

Det overordnede prinsipp må være at demokratiet må styrkes og rettsstatens lovverk gjøres gjeldende, ex lov om likestilling. Kirken kan dårlig leve med 3% valgdeltakelse – dette representerer ikke et demokrati i kirken. Derfor må det prøves ut nye modeller for rekruttering og valg. Det lokale selvstyre gjennom menighetsvalg må styrkes. Styringslinjen videre er uklar. Man bør gå over fra ”råd” til ”styre”.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

En verdiparagraf i grunnloven må ta med at vår kirke må bygge på et kristent og humanistisk verdigrunnlag, ivareta menneskerettighetene og demokrati og rettsstatens prinsipper.

7. Ansvar for gravferdsforvaltningen

I prinsippet bør dette være en kommunal oppgave, men det kan løses ulikt i kommunene/prestegjeldene, - enten som nå hvor et flertall av Fellesrådene har denne oppgaven. Andre steder er det ivaretatt av kommunene.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Den lokale kirke bør eies av soknet og forvaltes av kirkens styre. Kirkebyggene er noen av de viktigste kulturbygg i Norge. Samtidig er mange forfalt da vedlikeholdet har skrantet. Her trengs offentlige midler til drift og vedlikehold så offentlige myndigheter bør ha det økonomiske ansvaret. Dette leder til et lokalt samarbeid mellom kirken og kommunale/statlige myndigheter til beste for lokalsamfunnet.

NB! To viktige områder må få stor oppmerksomhet:

1. Underskuddet på demokrati i kirken.

Et ferskt eksempel er hvordan Kirkestyret har overkjørt høringsfristen og ødelagt for en god prosess i lokalsamfunnene. De har bedt om kortere frist enn statsråden og ved å offentliggjøre sin beslutning så har de utilbørlig påvirket høringsprosessen. Meget lite demokratisk!

2. Uryddighet i struktur og organisering

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans:

Type høringsinstans

- ☐ Kommune
- ☒ Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- ☐ Prost/biskop
- ☐ Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- ☐ Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- ☐ Annen offentlig instans
- ☐ Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

se eget ark.

2. Den norske kirke som statskirke:

- ☐ Bør fortsette
- ☐ Bør avvikles
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare
- ☒ Bør fortsette, men i endring, se eget ark.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- ☒ Grunnloven
- ☐ Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- ☐ Lov om trossamfunn
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- ☐ Gjennom medlemsavgift
- ☐ Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- ☐ Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- ☒ Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- ☐ Valgordningene bør være som i dag
- ☐ Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttende organer
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

→ se eget ark

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- ☐ Ingen tillegg
- ☒ De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- ☒ Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- ☒ Det humanistiske verdigrunnlaget
- ☐ At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

eget ark

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- ☐ Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellelsråd)
- ☒ Kommunen - se eget ark
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- ☐ Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- ☒ Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- ☐ Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare